

Regionstyrelsen

PROTOKOLL
2019-11-26

RS 2019-0063

§ 214**Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) om att inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska**

RS 2019-0635

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) har till regionfullmäktige lämnat en motion om att inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Motion 2019:27

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 26 september 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 september 2019

Yrkanden

Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 13 november (bilaga).

Anna Sehlin (V) yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordförande frågar på vart och ett av yrkandena och finner att regionstyrelsen bifaller regionrådsberedningens förslag till beslut.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) avslås med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens motivering.

S-ledamöterna avstår från att delta i beslutet.

Reservation

Anna Sehlin (V) anmäler reservation från V-ledamöterna till förmån för eget bifallsyrkande.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Akt

Regionstyrelsen

Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) om att inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska

Föredragande regionråd: Ella Bohlin

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) har till regionfullmäktige lämnat en motion om att inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) avslås med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Jonas Lindberg (V) har till regionfullmäktige lämnat en motion med förslag om att Region Stockholm tillsammans med lämpligt lärosäte ska inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Med hänvisning till regeringens utredning om specialistsjuksköterskeutbildning och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar (SOU 2018:77) menar motionären att den avancerade kliniska specialistsjuksköterskan skulle kunna stå för den kontinuitet som vården idag saknar, exempelvis mellan sjukhus och primärvård, och att en sådan utbildning skapar en tydlig klinisk karriär för sjuksköterskor.

I utredningen föreslås en ny yrkesexamen på avancerad nivå i form av avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Omfattningen på examen ska vara 120 högskolepoäng och motsvara masterexamen.

Region Stockholm yttrade sig i mars 2019 över regeringens utredning. I yttrandet, LS 2018-1280, framhåller Region Stockholm att förslaget om att inrätta en ny yrkesexamen kallad avancerad klinisk specialistsjuksköterska är positivt. Dock bör arbetslivserfarenhet alternativt specialistsjuksköterskeexamen vara ett krav för att bli antagen till utbildningen. Detta för att förmågan till självständigt arbete och

självständiga medicinska beslut ska kunna uppnås efter avslutad utbildning. Likaså bör avancerad klinisk specialistsjuksköterska inte vara ett eget legitimationsyrke, eftersom funktionen angränsar till såväl sjuksköterskeyrket som läkaryrket. Därtill behöver sjukvårdshuvudmännen ges möjlighet att se över behoven av och kvalificerade arbetsuppgifter till en sådan funktion.

Det är av stor vikt att en nationell likvärdighet uppnås avseende specialisteriktningar och att sjukvårdshuvudmännen får ett betydligt större inflytande över universitetens och högskolornas utbud av specialistsjuksköterskeinriktningar för att dessa bättre ska motsvara den kompetens som behövs i framtidens hälso- och sjukvård.

Det råder brist på vidareutbildade sjuksköterskor inom flera områden inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm. Kompetensbristen är en utmaning för hela landet. Det är därför angeläget att få sjuksköterskejobbet, med vidareutbildning, attraktivt. Frågan gäller inte bara själva möjligheten att vidareutbilda sig utan också att ha bra arbetsvillkor. Arbetsgivare kan också bevilja löneförmån under utbildning exempelvis till specialistsjuksköterska, vilket också görs inom Region Stockholm. Sedan ett antal år tillbaka erbjuder Region Stockholm betald specialistutbildning för sjuksköterskor. Region Stockholms nyligen inrättade kompetensstege för sjuksköterskor, LS 2016-1498-5, och kompetensstege för specialistsjuksköterskor och barnmorskor, LS-2016- 1498-4, förväntas skapa tydligare karriärvägar och förutsättningar för kompetensutveckling för sjuksköterskor generellt.

Regionledningskontoret anser att det är lämpligt att avvakta ett eventuellt nationellt beslut om inrättande av utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Med anledning av ovanstående föreslår regionledningskontoret att motionen avslås.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Motion 2019:27

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 26 september 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 september 2019

Irene Svenonius

Ella Bohlin

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Strategisk kompetensförsörjning
Susanne Kalén

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-10-21

RS 2019-0635

Regionstyrelsen

Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) om att inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) har till regionfullmäktige lämnat en motion om att inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Motion 2019:27

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 26 september 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 september 2019

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) avslås med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Jonas Lindberg (V) har till regionfullmäktige lämnat en motion med förslag om att Region Stockholm tillsammans med lämpligt lärosäte ska inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska, att utbildningen ska vara betald med full lön, omfattas av kollektivavtal, och att det inte ska finnas krav på att sjuksköterskan måste jobba kvar inom sin verksamhet en viss tid efter genomförd utbildning.

Regionledningskontoret anser att det är lämpligt att avvakta ett eventuellt nationellt beslut om inrättande av utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska och föreslår därför att motionen avslås.

Bakgrund

Jonas Lindberg (V) har lämnat en motion om att inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Med hänvisning till regeringens utredning om specialistsjuksköterskeutbildning och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar (SOU 2018:77) menar motionären att den avancerade kliniska specialistsjuksköterskan skulle kunna stå för den kontinuitet som vården saknar idag, exempelvis mellan sjukhus och primärvård, och att en sådan utbildning skapar en tydlig klinisk karriär för sjuksköterskor som annars väljer andra administrativa karriärvägar.

Motionären föreslår att regionfullmäktige ska besluta att regionstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med lämpligt lärosäte, inrätta en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Vidare föreslås att specialistsjuksköterskeutbildningen ska vara betald med full lön, omfattas av kollektivavtal, att det inte ska finnas krav på att sjuksköterskan måste jobba kvar inom sin verksamhet en viss tid efter genomförd utbildning, samt att Region Stockholm, lärosätet och verksamheterna tillsammans ska bedöma inom vilka specialistområden som utbildningen ska införas.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Överväganden

Utbildningar som leder till yrkesexamen på grund- och avancerad nivå omfattas av högskoleförordningen (1993:100). Yrkesutbildningar och poänggivande kurser inom legitimationsyrken ges av högskolor och universitet som har fått examenstillstånd från regeringen. Utbildningarna ges utan kostnad och med möjlighet att söka studiemedel. Arbetsgivare kan också bevilja löneförmån under utbildning exempelvis till specialistsjuksköterska, vilket också görs inom Region Stockholm.

Idag är examensbeskrivning eller examensmål för avancerad klinisk specialistsjuksköterska inte reglerade i högskoleförordningen. Regeringens utredning om specialistsjuksköterskeutbildning och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar (SOU 2018:77) föreslog att en ny yrkesexamen på avancerad nivå i form av en avancerad klinisk specialistsjuksköterskeexamen ska föras in i högskolan samt att omfattningen på examen ska vara 120 högskolepoäng och motsvara masterexamen. Utredningen bedömde dock att examensmålen behöver fortsatt beredning i regeringskansliet för

att nå en slutlig utformning. Någon proposition med förslag från utredningen har ännu inte presenterats.

Region Stockholm yttrade sig i mars 2019 över regeringens utredning (SOU 2018:77). I yttrandet, LS 2018-1280, framhåller Region Stockholm att avancerad klinisk specialistsjuksköterska inte bör vara ett eget legitimationsyrke då funktionen angränsar till sjuksköterskeyrket och även till viss del till läkaryrket. Region Stockholm menade även att förslaget i regeringens utredning om att inrätta avancerad klinisk specialistsjuksköterska som ny yrkesexamen behövde utredas vidare. Examensmålen för en sådan utbildning behöver också fastställas i högskoleförordningen.

Regionledningskontoret finner det lämpligt att frågorna om reglering i högskoleförordning och huruvida det ska vara ett eget legitimationsyrke regleras innan en utbildning anordnas. När den regleringen är klar kan Region Stockholms hälso- och sjukvårdsverksamheter se över behovet av den kompetens som uppnås efter avlagd examen. Vid inrättande av utbildningar som innefattar verksamhetsförlagd utbildning samverkar Region Stockholm med berörda universitet och högskolor för att säkra den delen av utbildningarna.

Regeringens utredning om specialistsjuksköterskeutbildning och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar (SOU 2018:77) omfattade även en grundlig översyn av nuvarande specialistsjuksköterskeutbildningar och dess olika inriktningar och examensmål. Region Stockholms nyligen inrättade kompetensstege för sjuksköterskor, LS 2016-1498-5, och kompetensstege för specialistsjuksköterskor och barnmorskor, LS-2016-1498-4, förväntas skapa tydligare karriärvägar och förutsättningar för kompetensutveckling för sjuksköterskor generellt.

Regionledningskontoret anser att det är lämpligt att avvakta ett eventuellt nationellt beslut om inrättande av utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Med anledning av ovanstående föreslår regionledningskontoret att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för motionärens förslag är i dagsläget svårbedömda eftersom det inte är möjligt att bedöma omfattning på antal individer som kan bli aktuella för utbildningen. Det är också svårt att bedöma kostnader för

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-10-21

RS 2019-0635

Region Stockholms deltagande i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen innan examensmålen för en sådan utbildning är fastställda.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Ulrika Sundquist
HR-direktör

Beslutsexpediering:

Akt

Personal och utbildning

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2019-10-21

§ 185**Yttrande över motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V)
om att inrätta utbildning till avancerad klinisk
sjuksköterska**

HSN 2019-1314

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att inrätta utbildning till avancerad klinisk sjuksköterska. I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att Region Stockholm får i uppdrag att tillsammans med lämpligt lärosäte inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska, att utbildningen ska vara betald med full lön och utan krav på att jobba kvar i verksamheten efter utbildning, samt att region, lärosäte och verksamheter tillsammans bedömer inom vilka specialistområden som utbildningen till avancerad klinisk specialistsjuksköterska ska införas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V)

Yrkanden

1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2. Jonas Lindberg (V) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens yrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till regionstyrelsen.

Reservation

Jonas Lindberg (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Deltar ej i beslut

Talla Alkurdi (S) anmäler att S-ledamöterna inte deltar i beslutet.

Särskilt uttalande

Helen Schoultz (SD) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).

Expedieras till

Regionstyrelsen

Yttrande över motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) om att inrätta utbildning till avancerad klinisk sjuusköterska

Jonas Lindberg (V) lyfter i sin motion fram de påtagliga kompetensförsörjningsproblem som svensk sjukvård befinner sig i och som kommer att vara en del av vårdens verklighet under lång tid framöver. Behoven av välutbildad och kompetent personal är stora, och vården har stora utmaningar när man försöker rekrytera personal. Särskilt svårt är det att hitta specialistsjuusköterskor.

För att kunna åtgärda kompetensförsörjningsproblemen inom svensk sjukvård behövs ett nationellt fokus och ett helhetsgrepp. Att enskilda regioner söker egna lösningar är fullt förståeligt då problemen i allra högsta grad drabbar regionens sjukvård. Med regionala lösningar finns risken att den personal som utbildas i regionen efter avslutad utbildning söker sig till en annan region.

Sverigedemokraterna ser positivt på de förslag som bidrar till att lösa kompetensförsörjningsproblemen i svensk sjukvård. I detta fall bör den pågående och nationella utredningen inväntas och en analys av de förslag som då kommer att genomföras. Skulle de nationella ambitionerna för att åtgärda vårdens kompetensförsörjningsproblem inte vara tillräckliga får Region Stockholm göra ett omtag, där motion 2019:27 kan vara en del av framtida regional åtgärdsplan för personalförsörjningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Styrning och ekonomi
Tina Ekelund

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-09-05

HSN 2019-1314

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V) om att inrätta utbildning till avancerad klinisk sjuksköterska

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att inrätta utbildning till avancerad klinisk sjuksköterska. I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att Region Stockholm får i uppdrag att tillsammans med lämpligt lärosäte inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska, att utbildningen ska vara betald med full lön och utan krav på att jobba kvar i verksamheten efter utbildning, samt att region, lärosäte och verksamheter tillsammans bedömer inom vilka specialistområden som utbildningen till avancerad klinisk specialistsjuksköterska ska införas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:27 av Jonas Lindberg (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till regionstyrelsen.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I betänkandet Framtidens specialistsjuksköterska - ny roll, nya möjligheter, SOU 2018:77, är ett av förslagen en ny yrkesexamen som avancerad klinisk specialistsjuksköterska (AKS).

I det yttrande över betänkandet som Region Stockholm lämnade till Utbildningsdepartementet i februari 2019 (LS 2018-1280) är regionen i huvudsak positiv till förslaget men framhåller att en ny yrkesexamen på avancerad nivå kräver att behovet av funktionen finns och att sådana tjänster inrättas av vårdgivaren. I svaret som Region Stockholm lämnade har även framförts att behovet måste klarläggas men kan antas fylla en viktig funktion framöver.

Överväganden

Det råder brist på vidareutbildade sjuksköterskor inom flera områden inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm. Det är därför angeläget att få sjuksköterskejobbet, med vidareutbildning, attraktivt. Frågan gäller inte bara själva möjligheten att vidareutbilda sig utan också att ha bra arbetsvillkor. Lönen och betald vidareutbildning är viktiga delar, andra är att ha bra arbetsmiljö, bra arbetstider och att få använda sin kompetens i det dagliga arbetet. Det är viktigt att det finns strukturer som gör att det blir skillnad i vad man gör efter en vidareutbildning.

Specialistsjuksköterskeutbildningar motsvarar inte dagens behov och är inte heller utformade för den kompetens som behövs i framtidens hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvårdsnämnden ser snarare ett behov av betydligt fler specialistinriktningar för sjuksköterskor än de som finns idag. Det är av stor vikt att en nationell likvärdighet uppnås avseende specialistinriktningar och att sjukvårdshuvudmännen får ett betydligt större inflytande över universitetens och högskolornas utbud av specialistsjuksköterskeinriktningar för att dessa bättre ska motsvara hälso- och sjukvårdens behov av specialistkompetens.

Nämnden har, med hänvisning till ovan, därför inte för avsikt att förekomma ett nationellt beslut och lagförslag avseende frågan om inrättandet av utbildning till avancerad klinisk sjuksköterska i enlighet med de förslag som framgår i betänkandet SOU 2018:77.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bedöms inte få några konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms inte få några konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms inte få några konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget bedöms inte få några administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Margareta Tufvesson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-09-05

Region Stockholm
2019-05-07

Motion av Jonas Lindberg (V) om att inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska

Sjukvården står inför stora kompetensförsörjningsproblem. Likaså blir vården mer specialiserad och avancerad. Fler patienter lever idag längre med sjukdomar och behovet av bättre samordning mellan olika vårdnivåer är större än någonsin. Vi befinner oss också i en förändringsprocess där primärvårdens uppdrag och uppgifter växer och behöver utökas ytterligare. Då är det också viktigt att utflödet från sjukhusen fungerar bättre liksom att kompetensen inom primärvården ökar hos de professioner som finns där för att kunna möta det nya uppdraget.

I Sverige råder idag stor brist på specialistutbildade sjuksköterskor. Tyvärr tycks vi se en trend där andelen sjuksköterskor som specialistutbildar sig sjunker. Det är en dystert utveckling parallellt med att sjukvården har ett ökat behov av fler specialister – inte färre. I många andra länder finns dessutom ytterligare en specialistnivå för sjuksköterskor som idag saknas i Sverige: avancerad klinisk specialistsjuksköterska. Deras kompetens tillför mycket och de har kunnat axla viktiga roller inom primärvård och på akutsjukhus genom att självständigt kunna runda patienter och ordinera undersökningar, liksom att sköta utskrivningar och vårdprocesser.

I Sverige finns för tillfället enbart en utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska inom kirurgisk vård och den ligger i Linköping. En del har på egen hand utbildat sig mot primärvård och då gått utbildningen i Finland. Totalt räknar man med att det finns drygt 30 sjuksköterskor med denna särskilda specialistkompetens i Sverige. I USA finns över 220 000, i Nederländerna 3000. Nationellt i Sverige har utredningen som tittat på framtidens utbildningar till specialistsjuksköterska bland annat föreslagit att denna specialistnivå bör inrättas i Sverige. Enligt utredarna skulle avancerade kliniska specialistsjuksköterskor kunna stå för den kontinuitet som vården saknar i dag, exempelvis när det gäller glappet mellan sjukhus och primärvård. Utbildningen som idag bedrivs på Linköpings universitet är på heltid i två år. Efteråt blir det en tydlig klinisk karriär för de berörda sjuksköterskorna som fortsatt får jobba mer självständigt med patienter. Idag innebär tyvärr många ”karriärtjänster” för sjuksköterskor att de tar klivet bort från patientmötet och istället får administrativa roller och uppgifter.

Då Linköping redan har gått före den nationella utredningens förslag, som ännu inte presenterats i någon proposition, bör även Region Stockholm kunna göra det. Vi har många lärosäten i regionen med erfarenhet av att bedriva specialistutbildningar på olika nivåer och vår sjukvård behöver och kan inte vänta på detta nödvändiga kompetenstillskott. Det är också en viktig åtgärd för att bli en bättre och mer attraktiv arbetsgivare.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås Regionfullmäktige besluta:

- att* Region Stockholm (regionstyrelsen) får i uppdrag att tillsammans med lämpligt lärosäte inrätta utbildning till avancerad klinisk specialistsjuksköterska
- att* specialistutbildningen ska vara betalad med full lön, omfattas av kollektivavtal och att det inte ska finnas krav på att sjuksköterskan under utbildning måste jobba kvar inom sin verksamhet en viss tid efter genomförd utbildning
- att* Region Stockholm, lärosätet och verksamheterna tillsammans bedömer inom vilka specialistområden som utbildningen till avancerad klinisk specialistsjuksköterska ska införas

Jonas Lindberg (V)

